

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 16/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Štefanom Demkom, advokátska kancelária, Werferova 1, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 195/2016 a jeho rozsudkom z 30. mája 2017 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 184/2017 a jeho uznesením z 24. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia a v nej označený skutkový stav

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2019 osobne do podateľne doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

██████████, ██████████, ██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 195/2016 a jeho rozsudkom z 30. mája 2017 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 184/2017 a jeho uznesením z 24. mája 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa ako žalobca žalobou z 10. januára 2012 doručenou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 13. januára 2012 v znení jej zmeny z 28. septembra 2015 domáhal voči žalovanej Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“), zastúpenej jednak Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“) a tiež Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zaplataenia náhrady škody vo výške 1 095 739,10 € z dôvodu nesprávneho úradného postupu.

3. Sťažovateľ podanú žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9 C 98/92-26 z 29. januára 1993 mu bola priznaná náhrada škody za živý a mŕtvy inventár, ako aj náhrada za znehodnotenú budovu vo výške 1 422 857 Sk. Ďalej rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9 C 98/92-60 z 8. apríla 1994 mu bol priznaný ďalší nárok vo výške 159 506 Sk. Listom z 12. októbra 1995 sťažovateľ vyzval riaditeľa ██████████ (ďalej len „štátny podnik“), na vydanie majetkových náhrad v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Keďže tento na výzvu nereagoval, listom z 5. novembra 1995 sa obrátil na ministerstvo pôdohospodárstva, ktoré mu listami z 12. augusta 1996 a 20. septembra 1996 oznámilo, že jeho oprávnené a štátnym podnikom nevysporiadané reštitučné nároky v celkovej výške 1 568 000 Sk sú zahrnuté v základnom privatizačnom projekte štátneho podniku. Sťažovateľ 17. decembra 2008 požiadal ministerstvo pôdohospodárstva o informáciu, či je, resp. bola v privatizačnom projekte štátneho podniku zahrnutá výška jeho oprávnených a nevysporiadaných reštitučných nárokov. Ministerstvo pôdohospodárstva listom z 12. januára 2009 oznámilo,

že žiadna výška takýchto jeho nárokov sa v privatizačných projektoch štátneho projektu nenachádza. Vzhľadom na túto situáciu bol sťažovateľ toho názoru, že ministerstvo pôdohospodárstva a Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky nepostupovali v súlade so zákonom a nesprávnym úradným postupom zapríčinili nezariadenie, resp. vyňatie jeho nárokov z privatizačného projektu štátneho podniku, čím mu vznikla žalobou uplatňovaná škoda.

4. V priebehu konania sťažovateľ spresnil, že celková suma 1 095 739,10 €, ktorú požaduje od žalovanej ako náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pozostáva zo sumy 19 659,70 € (predstavujúcej skutočnú škodu za nevydanie dohodnutých komodít živého a mŕtveho inventára), z úrokov z omeškania vo výške 18,6 % ročne a inflačného koeficientu v sume 1 036 083,54 €, sumy 52 306,86 € (predstavujúcej ušlý zisk po odrátaní čiastočného plnenia v konkurze) a sumy 24 617,18 € (predstavujúcej náklady na obstaranie úveru, pričom hodnota úveru je skutočnou škodou). Sťažovateľ od súčtu týchto nárokov odrátal sumu 36 928,18 €, ktorá mu bola vyplatená v rámci konkurzu vedeného na štátny podnik.

5. Rozsudkom okresného súdu č. k. 7 C 8/2012-255 z 28. septembra 2015 bola žaloba zamietnutá v celom rozsahu. Okresný súd tak rozhodol predovšetkým z dôvodu premlčania. Bol toho názoru, že sťažovateľ sa o vzniku škody dozvedel najneskôr 20. septembra 1999 a od toho dňa mu začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá preto uplynula 20. septembra 2002. K tomuto záveru dospel okresný súd preto, že v skoršom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 Nc 7/2000 (rovnako ako v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 8/2012) pripojil sťažovateľ totožné dôkazy. Tak isto zo špecifikácie škody, ktorou sťažovateľ odôvodňoval výšku škody v skoršom konaní, vyplynulo, že táto pozostáva z hodnoty nevydaných reštitučných nárokov, úrokov z omeškania za nevydané nehnuteľnosti a nevydaný živý a mŕtvy inventár, z úveru na nákup mechanizácie z 20. septembra 1991, zo škody spôsobenej oneskoreným vydaním 100 ks oviec, ušlého zisku spôsobeného nevydaním oviec v stanovenej lehote, ušlého zisku spôsobeného nevydaním 10 ks dojníc s tým, že v tejto špecifikácii sa menila výška úrokov z omeškania v závislosti od uplynutia času. Okresný súd konštatoval, že výška istiny, ako aj dlh istiny

však v podaniach ostávali nemenné, z čoho vyplýva, že sťažovateľ o vzniku škody vedel najneskôr dňom podania návrhu (hoci aj neúplného), teda dňom 20. septembra 1999.

6. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil okrem iného aj tým, že v dôsledku pochybení žalovanej v rámci privatizačného procesu na majetok štátneho podniku došlo k stavu, že vzhľadom na ukončenie konkurzu na majetok štátneho podniku a jeho následný výmaz z obchodného registra sa už nemôže domôcť uspokojenia zvyšku svojej pohľadávky. Zdôraznil, že škoda, ktorú vymáha, spočíva v znížení hodnoty jeho judikovanej pohľadávky a predstavuje sumu, v ktorej sa pohľadávka stala nevyžiteľnou. Vzhľadom na to sa mohol reálne dozvedieť o vzniku škody až momentom, keď sa stalo nepochybným, že jeho pohľadávka v neuhradenej časti nebude štátnym podnikom uspokojená, k čomu mohlo dôjsť najskôr dňom uverejnenia rozvrhu majetku štátneho podniku v Obchodnom vestníku 26. augusta 2010, no najneskôr dňom výmazu štátneho podniku z obchodného registra 6. marca 2013. Preto nemohlo dôjsť k uplynutiu premlčacej doby vzhľadom na dátum podania žaloby. Skutočnosť, že sa svojho nároku domáhal už v roku 1999 v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 Nc 7/2000, je právne irelevantná, pretože v tom čase boli pohľadávky uplatnené v konkurznom konaní, prebiehali incidenčné spory o popretie, resp. určenie pravosti jeho pohľadávok, a preto nemohol vedieť, či a v akom rozsahu budú uspokojené. Okrem toho táto jeho skoršia žaloba bola podaná predčasne.

7. Rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 195/2016-324 z 30. mája 2017 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Krajský súd konštatoval, že okresný súd správne ustálil, že vzhľadom na skorší súdny spor mal sťažovateľ dostatočnú vedomosť o uplatňovanej škode dňom podania skoršej žaloby 20. septembra 1999. Nároky uvedené v skoršej žalobe uplatňoval bez zreteľa na prihlásenie pohľadávok v konkurze vyhlásenom 21. októbra 1998 a bez zreteľa na ich uspokojenie podľa rozvrhu konkurznej podstaty.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 18. augusta 2017 dovolanie, ktorého prípustnosť oprel o ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku.

9. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 184/2017 z 24. mája 2019 bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté. Podľa konštatovania najvyššieho súdu okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby premlčaním nároku. Vychádzal zo zistenia, že sťažovateľ sa o vzniku škody, ku ktorej malo dôjsť nesprávnym úradným postupom (nezákonným priebehom privatizácie), dozvedel najneskôr 20. septembra 1999 (dňom podania skoršej žaloby), pretože v rámci novej žaloby vedenej okresným súdom pod sp. zn. 7 C 8/2012 predložil dôkazy a špecifikoval škodu (mimo „škody z omeškania“, ktorá sa menila plynutím času) totožne ako v skoršom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nc 7/2000. K uplynutiu premlčacej lehoty preto malo dôjsť 20. septembra 2002, hoci žaloba bola podaná až v roku 2012.

10. Pokiaľ ide o premlčanie nárokov sťažovateľa, najvyšší súd odkázal na jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu, v ktorom nemal namietat' nesprávnosť právneho posúdenia premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania, v dôsledku čoho krajský súd ani nemal dôvod sa touto vecou osobitne zaoberať. Najvyšší súd sa preto k premlčaniu nárokov vecne nevyjadril.

11. Sťažovateľ poukazuje (rovnako ako v dovolaní) na zrejmu nesprávnosť a zmätočnosť právnych úvah krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré celkom ignorovali, že nie každý uplatnený nárok v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 8/2012 je totožný s nárokmi uplatňovanými v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Nc 7/2000. Predsa úroky z omeškania ako príslušenstvo istiny predstavujú samostatný nárok, ktorý trvá a zväčšuje sa až do zaplatenia samotnej istiny. Ak by sa aj (s čím sťažovateľ nesúhlasí) premlčali isté nároky sťažovateľa, v žiadnom prípade sa nemohli v roku 2002 premlčať nároky v podobe úrokov z omeškania, resp. ušlého zisku, ktoré vznikali priebežne a trvajú dodnes. Sťažovateľ viackrát menil žalobu, keď aktuálne prepočítaval požadované sumy podľa úrokovej sadzby (naposledy v roku 2015). Bolo preto zrejmé, že nárok sťažovateľa na úroky a ušlý zisk je uplatnený samostatne aj novými podaniami (naposledy v roku 2015), pričom tieto nové nároky, samozrejme, neboli a ani nemohli byť uplatnené v roku 1999. Preto považuje sťažovateľ právne posúdenie krajského súdu a najvyššieho súdu za nedostatočné vysporiadanie sa s vecou a za zjavné pochybenie. Závery všeobecných súdov nie sú ani dostatočne odôvodnené, lebo sa nijako nevysporiadali s tým, ktorý konkrétny nárok

v ktorom konkrétnom čase sa stal premlčaným. Odôvodnenia zostali len vo všeobecnej rovine. Podľa názoru sťažovateľa je správny ten právny názor, podľa ktorého každým dňom omeškania vzniká nárok na úroky z omeškania, a preto aj premlčacia doba začína a plynie vždy od každého omeškaného dňa samostatne.

12. Ďalej sťažovateľ poukazuje na právnu úpravu premlčania podľa Občianskeho zákonníka a na niektoré judikáty ústavného súdu a najvyššieho súdu v tejto súvislosti.

13. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Článku 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a Článku 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa Článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod spisovou značkou: 6 Cdo 184/2017 z 24. mája 2019 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave pod číslom konania: 8Co/195/2016-324 z 30. mája 2017 porušené bolo.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod spisovou značkou: 6 Cdo 184/2017 z 24. mája 2019 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave pod číslom konania: 8Co/195/2016-324 z 30. mája 2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

III. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 15.000,- EUR (slovom: pätnásťtisíc eur), ktoré sú porušitelia spoločne a nerozdielne povinní vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Porušitelia sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 5.255,06 EUR (slovom: päťtisíc dvestopäťdesiatpäť euro a šesť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Štefana Demka, advokáta, so sídlom na Werferova 1, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov

14. Z rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co 195/2016-324 z 30. mája 2017 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 7 C 8/2012-255 z 28. septembra 2015.

15. Krajský súd najprv konštatuje podrobný obsah odvolania podaného sťažovateľom a ďalej dospieva k záveru o správnosti skutkových a právnych záverov okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje. Zo špecifikácií predložených sťažovateľom (ktoré krajský súd podrobne uvádza) nevyplýva jednoznačne jeho tvrdenie, podľa ktorého si uplatnil z titulu náhrady škody také nároky, ktoré si ako pohľadávky prihlásil do konkurzu vedeného na majetok štátneho podniku a ktoré po skončení konkurzu a následnom výmaze štátneho podniku z obchodného registra neboli uspokojené, hoci práve od týchto skutočností odvodzuje svoju vedomosť o vzniknutej škode. Ako správne konštatoval aj okresný súd, sťažovateľ uplatnil identické nároky na náhradu škody, aké si uplatnil už skôr, a to žalobou podanou 20. septembra 1999. Na základe sťažovateľom vymedzených rozhodujúcich skutočností v žalobe, ako aj v priebehu konania a na základe predložených listinných dôkazov o tom, aké pohľadávky si uplatnil v konkurznom konaní, v akom rozsahu boli priznané a uspokojené, nie je vôbec možné stotožniť nevykonalosť jeho pohľadávok v konkurznom konaní s pohľadávkami uplatňovanými v tomto spore. Sťažovateľ sa nemohol o uplatňovanej škode dozvedieť až výmazom štátneho podniku z obchodného registra dňom 6. marca 2013, lebo žalobu podal už 13. januára 2012. Ako účelové považuje krajský súd aj tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého sa o škode mal dozvedieť až dňom uverejnenia rozvrhu konkurznej podstaty v obchodnom vestníku 26. augusta 2010, lebo zo spisu vyplýva, že túto skutočnosť v podanej žalobe (v roku 2012) neuvádza v rámci vymedzenia rozhodujúcich skutočností a ani výšku uplatňovanej náhrady škody neodvodzuje od neuspokojenia jeho pohľadávok v konkurze vyhlásenom na štátny podnik. Pokiaľ by aj sťažovateľovi mala vzniknúť škoda nevykorením pohľadávky na vydanie reštitučných nárokov a nárokov na zaplatenie náhrady škody proti štátnemu podniku, vznik tejto škody (o ktorej sa mal sťažovateľ dozvedieť po skončení konkurzu na majetok štátneho podniku a jeho výmazom z obchodného registra, keď mu bola známa výška neuspokojenej a nevykorenej pohľadávky predstavujúcej výšku škody uplatňovanej v tomto spore) by nemohol byť v priamej príčinnej súvislosti s tvrdým nesprávnym úradným postupom tým, že sťažovateľov reštitučný nárok nebol zaradený do privatizačného projektu, resp. tým, že bol z neho vyňatý. Táto škoda by mu mohla vzniknúť len v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s nedostatkom majetku štátneho podniku

na uspokojenie jeho pohľadávok, nie teda ako dôsledok nezaradenia jeho reštitučných nárokov do privatizačného projektu.

16. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 184/2017 z 24. mája 2019 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co 195/2016-324 z 30. mája 2017.

17. Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľ prípustnosť dovolania založil predovšetkým na tvrdenom nesprávnom postupe všeobecných súdov v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Keďže na tejto časti svojej argumentácie sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti netrvá a so závermi najvyššieho súdu sa v tejto časti nijako nezaobrá, ústavný súd nepovažuje za potrebné venovať sa tejto časti uznesenia. Ďalej sťažovateľ v dovolaní namietol správnosť právneho posúdenia veci v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku. Nestotožnil sa s názorom krajského súdu, podľa ktorého uplatnil totožné nároky ako v skoršom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 Nc 7/2000, pretože úroky z omeškania sú samostatným nárokom, ktorý trvá a zväčšuje sa až do zaplatenia samotnej istiny. Preto sa nemohli premlčať nároky v podobe úrokov z omeškania, resp. ušlého zisku, ktoré vznikali priebežne a trvajú dodnes. V nadväznosti na to za právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, považoval posúdenie plynutia premlčacej doby pri úrokoch z omeškania, ktorá začína a plynie vždy od každého omeškaného dňa samostatne. Poukázal pritom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 36/2010. Pod nesprávne právne posúdenie zahrnul aj posúdenie jeho reštitučných nárokov.

Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľom vymedzené právne otázky nemajú taký charakter, žeby od nich záviselo rozhodnutie krajského súdu. Krajský súd (rovnako ako okresný súd) vychádzal z právneho názoru o premlčaní nárokov sťažovateľa. Preto sťažovateľom nastolená právna otázka týkajúca sa reštitučných nárokov je irelevantná. Rozhodnutie krajského súdu totiž vôbec nezáviselo na vyriešení otázky reštitúcií a v konečnom dôsledku ani na dôvodnosti či nedôvodnosti nárokov sťažovateľa. Právnou otázkou, od ktorej rozhodnutie krajského súdu záviselo, bola otázka premlčania nárokov

sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ v dovolaní osobitne uplatňuje nesprávne právne posúdenie premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania, treba predovšetkým uviesť, že v odvolaní vôbec nenamietal nesprávnosť právneho posúdenia premlčania v tejto otázke. Krajský súd viazaný odvolacími dôvodmi preto ani nemal dôvod osobitne sa vecou zaoberať z hľadiska sťažovateľom tvrdených argumentov v otázke premlčania úrokov z omeškania uvádzaných až v dovolaní. Jeho rozhodnutie od vyriešenia v dovolaní sťažovateľom nastolenej právnej otázky vôbec nezáviselo. Navyše, dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci nie je prípustným dovolacím dôvodom bez ďalšieho, ale len, ak sú odôvodnené aj predpoklady jeho prípustnosti uvedené v ustanovení § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Odôvodniť dovolanie prípustným dovolacím dôvodom v prípade, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v rozdielnej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, okrem iného znamená aj označiť rozdielnu rozhodovacu prax dovolacieho súdu. Vzhľadom na povinné právne zastúpenie v dovolacom konaní a s prihliadnutím na čl. 11 ods. 3 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou, je požiadavka na odôvodnenie dovolania týmto spôsobom, t. j. aj konkrétnym označením rozdielnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, opodstatnená a akceptovateľná. Podľa zásad správneho logického uvažovania ak dovolateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom alebo inou osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním), tvrdí, že právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, potom bez väčších ťažkostí by mal byť schopný takúto prax (rozhodnutia) aj označiť, a teda uviesť, z čoho takéto tvrdenie vyvodil. V danom prípade sťažovateľ síce označil rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 36/2010, ale rozhodnutie, ktoré by malo ním formulovanú právnu otázku riešiť rozdielne, neoznačil, čím svoje tvrdenie o prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku v podstate znegoval. Na základe uvedeného možno konštatovať, že neboli splnené základné predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce jednak z ustanovenia § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (vymedzenie právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu), ale tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (označenie rozdielnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu).

III.

Ústavnoprávne východiská a judikatúra ústavného súdu

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

22. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

23. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

IV.

Právne posúdenie vecí

24. Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým zdôrazniť, že okresný súd, ako aj krajský súd založili verdikt o zamietnutí žaloby sťažovateľa na závere, podľa ktorého ním uplatnené nároky treba považovať za premlčané. Vzhľadom na tento záver už v zásade neboli potrebné akékoľvek ďalšie úvahy týkajúce sa merita vecí, teda hodnotenia, či by inak žaloba sťažovateľa (nebyť premlčania) mohla vecne obstáť. Napriek tomu sa však okresný súd a krajský súd zaoberali aj vecou samou a na základe viacerých dôvodov dospeli k záveru, že podaná žaloba by neobstála, ani keby v nej uplatnené nároky premlčané neboli.

25. Sťažovateľ v podanom dovolaní [v časti opierajúcej sa o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku] namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, a to v súvislosti s posúdením premlčania jeho nárokov v podobe úrokov z omeškania, resp. ušlého zisku (vznikajúcich priebežne a trvajúcich dosiaľ). V nadväznosti na túto námietku označil za právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu a ktorá je najvyšším súdom rozhodovaná v dovolacom konaní rozdielne, a posúdenie plynutia premlčacej doby pri úrokoch z omeškania, ktorá začína a plynie vždy od každého omeškaného dňa samostatne. Poukázal pritom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 36/2010. Okrem toho pod nesprávne právne posúdenie zahrnul aj posúdenie ním uplatnených reštitučných nárokov.

26. Podľa názoru najvyššieho súdu nastolená právna otázka posúdenia reštitučných nárokov sťažovateľa sa javí ako irelevantná, keďže jeho žaloba bola zamietnutá z dôvodu premlčania, v dôsledku čoho nad uvedený rámec vyslovené úvahy okresného súdu a krajského súdu (týkajúce sa veci samej) nie sú podstatné, pretože o žalobe bolo rozhodnuté z iných ako meritórnych dôvodov.

27. V súvislosti s namietaným nesprávnym výkladom otázky premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania najvyšší súd predovšetkým konštatoval, že sťažovateľ v rámci odvolacieho konania nesprávnosť posúdenia otázky premlčania jeho nárokov z úrokov z omeškania nenamietal, resp. v dovolaní uvádzanú osobitnú argumentáciu vzťahujúcu sa špeciálne na otázku premlčania úrokov z omeškania nenastolil. Okrem toho (nezávisle na dosiaľ uvedenom), hoci v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením otázky premlčania úrokov z omeškania sťažovateľ poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 36/2010, zároveň však neuviedol iné rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré by malo ním formulovanú právnu otázku riešiť rozdielne, a to aj napriek tomu, že prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

28. V súvislosti s dovolacím uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 184/2017 z 24. mája 2019 sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti tvrdenie najvyššieho súdu, podľa ktorého v odvolaní neuplatňoval špecifickú argumentáciu týkajúcu sa právneho posúdenia otázky premlčania úrokov z omeškania (keďže túto uplatňoval až v dovolacom konaní), nepopiera. Ústavný súd nemal k dispozícii text odvolania sťažovateľa (sťažovateľ mu toto podanie nepredložil), a preto vychádzal zo zhrnutia obsahu podaného odvolania tak, ako to je uvedené v rozsudku krajského súdu. Naozaj z neho nevyplýva v dovolacom konaní uplatnená argumentácia. Vzhľadom na to, že túto skutočnosť ani sťažovateľ nepopiera, ústavný súd ju považoval za preukázanú. Preto nepochybne obstoí záver najvyššieho súdu, podľa ktorého krajský súd nemal dôvod touto (v odvolaní neuplatnenou) námietkou sa zaoberať, čo potom vo svojich dôsledkoch znamená, že neprihliadnutie krajského súdu na neuplatnenú námietku nemôže byť krajskému súdu vyčítané následne v dovolacom konaní.

29. V podstate obdobne sa javí situácia aj vo vzťahu k ďalšiemu argumentu najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľ (napriek tomu, že bol zastúpený advokátom ako kvalifikovaným právnym zástupcom) v rozpore s ustanovením § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku neuviedol v dovolaní najmenej dve také rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré by otázku premlčania práva z úrokov z omeškania posudzovali odlišne.

30. Treba poznamenať, že na uvedený argument najvyššieho súdu sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nijako nereagoval, pričom z predloženého dovolania z 18. augusta 2017 naozaj nevyplýva, že by označil dve názorovo protichodné rozhodnutia najvyššieho súdu týkajúce sa spornej právnej otázky. Preto aj v tomto prípade považuje ústavný súd záver najvyššieho súdu za ústavne akceptovateľný.

31. V súvislosti s odvolacím rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 195/2016-324 z 30. mája 2017, okrem nesprávneho posúdenia otázky premlčania nárokov z úrokov z omeškania, sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti ďalšie závery krajského súdu týkajúce sa premlčania ostatných jeho uplatnených nárokov namieta iba zdôraznením, že nesúhlasí s názorom o premlčaní týchto ďalších nárokov. Vyjadruje to štyrmi slovami tvoriacimi časť

vety uvedenej v zátvorke (bod 11). Inak povedané, sťažovateľ nijako nereflektuje na rozsiahlu a mnohorakú argumentáciu krajského súdu týkajúcu sa otázky premlčania všetkých jeho nárokov (teda aj nárokov nad rámec úrokov z omeškania).

32. Za daného stavu treba argumentáciu sťažovateľa uplatnenú v ústavnej sťažnosti považovať za celkom nedostatočnú, ktorá bez ďalšieho nemôže byť základom relevantného prieskumu zo strany ústavného súdu.

33. Na základe dosiaľ uvedeného možno dôjsť k záveru, že argumentácia krajského súdu a najvyššieho súdu (a to prinajmenej vo svetle celkom nedostatočnej protiargumentácie sťažovateľa) sa nejaví ako arbitrárna, ale ani zjavne neodôvodnená. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, nemôže zakladať porušenie jeho označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

34. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu